

Dienst: 02-03-2008 Waardenburg, 18.30 uur. Ds. C.A. van der Graaf.

Serie: 'Waarom ik een Christen ben.'

Preek (2) 'Wat Jezus over Zichzelf beweerde, is waar.'

Schriftlezingen:

- Lukas 4:16-22: Jezus is de vervulling van het Oude Testament.
- Matheus 11:25-30: Jezus is de unieke Zoon van God.
- Johannes 5:24-30: Jezus is de Redder en Rechter voor alle mensen.

Goed beschouwd houden we er binnen het christendom maar vreemde opvattingen op na. Ja, als je er even logisch over nadenkt. Niet zo vreemd, dat veel mensen zeggen: 'leuk voor jou dat je gelooft, maar ik snap er geen hout van. Waar slaat het allemaal op?' Niet zo vreemd dat ook mensen in de kerk, soms grote moeite hebben met wat er in de Bijbel over Jezus en God gezegd wordt. Ik zou bijna zeggen (beetje scherp): als je nog nooit een moment je verbaasd hebt over wat Jezus zei en beweerde dan heb je nog nooit goed naar Hem geluisterd. Het is heus niet alleen onwil van mensen, als ze je niet begrijpen wanneer je over Jezus spreekt. Dat ze zich toch een beetje verbazen over het feit dat wij zo blij worden van een persoon die de marteldood stierf en van wie beweerd wordt dat Hij weer levend is geworden.

Als je daar eens even over nadenkt, is het toch wel een groot wonder dat God ons zo ver heeft gekregen, dat wij het wel geloven of op zijn minst serieus nemen. Vaak hebben we dat niet zo in de gaten, omdat we er toch een beetje gewend aan zijn geraakt. Maar toch is het in een bepaald opzicht gewoon absurd als je bijvoorbeeld leest wat Jezus over zichzelf beweerde. Ik zeg niet dat het niet waar is wat Hij zei, integendeel!, maar echt geloofwaardig en logisch klinkt het toch ook weer niet.

In deze dienst vat ik alles wat Jezus heeft gezegd over zichzelf, samen in drie beweringen¹. Misschien denk je /u wel: 'wat moet je nu met zulke beweringen?' Dat zou goed kunnen. Wat moeten we nou met Hem aan. Want dat je er wat mee moet, dat is helder. Je kunt alles wat Hij over zichzelf zei, niet zomaar naast je neerleggen, zo van: nou ja, het was wel een bijzonder figuur die Jezus, een leraar of zoiets, maar voor de rest doe ik niet zoveel met Hem. Die keuze laat Hij ons niet. 'Wie niet voor mij is, is tegen mij.' We worden voor een keuze gesteld: of het is waar wat Hij zegt, of Hij is een bedrieger, psychisch ziek of erger, een duivel. We gaan de drie beweringen nu kort even langs.

¹ Stott, *Why I Am A Christian*, Intervarsity Press, Leicester 2003, 44.

(1) Lukas 4:16-22: Jezus is de vervulling van het Oude Testament.

We lezen in Lukas 4 dat Jezus op de zaterdag (rustdag) naar de synagoge van Nazareth gaat om een dienst bij te wonen. De mensen kennen Hem wel, Hij was in hun dorp opgegroeid. Hij was afkomstig uit een arbeidersgezin, zijn vader was Jozef de timmerman. Ongetwijfeld zaten er mensen in de synagoge die, zouden wij tegenwoordig zeggen, nog met Hem geknikkerd hadden.

Hij staat op een gegeven ogenblik op om, zoals gebruikelijk, een stukje uit de Heilige Schrift te lezen. De koster geeft Hem de boekrol die aan de beurt is aan, Jezus rolt Hem uit en begint te lezen: Jesaja 61. 'De Geest van de Heere is op mij en daarom heeft Hij Mij gezalfd; om aan armen het evangelie te verkondigen, om hen te genezen wiens hart gebroken is (..)' Na de lezing rolt Hij de boekrol weer op, geeft hem terug aan de koster en gaat weer zitten. Iedereen kijkt naar Hem, want nu zal Hij kort uitleggen waar dit gedeelte over gaat.

'Op dit moment, terwijl jullie zitten te luisteren, zijn deze woorden vervuld.' Dat is krasse taal voor een eenvoudige timmermanszoon². Hij zegt eigenlijk niet anders, zoals op meerdere plekken in het NT, dan dat alle profeten uit het OT (van Mozes tot Maleachi) allemaal over Hem gesproken en geprofeteerd hebben. Geen wonder dat de aanwezigen zich toch een beetje achter de oren krabben en zich verbaasd afvragen: 'wat gebeurt hier?' Moet je je eens voorstellen hoe je geluisterd zou hebben, als je inderdaad met Hem geknikkerd had. 'Ik ben degene op wie heel de mensheid, sinds mensenheugenis, zit te wachten.' Niet zo vreemd dat de mensen hevig geïrriteerd raken. Hij stelt mensen voor de keus, geloof je het of niet? Het is waar of het is niet waar, een tussenweg is er niet.

Binnen de Islam, maar ook binnen het jodendom heeft men met betrekking tot Jezus wel voor een tussenweg gekozen. Hier hebben ze van Jezus een bijzonder profeet gemaakt. Ja, je kunt ook niet helemaal om Hem heen. Wat je hier ook van wilt zeggen. Deze optie heeft Jezus in ieder geval niet opengelaten. Hij zegt: 'Ik ben degene die alle profetieën vervuld.'

(2) Matheus 11:25-30: Jezus is de unieke Zoon van God.

² Wat in deze preek is voorondersteld is dat Jezus eerst en vooral gewoon mens was. En dit 'gewoon' dekt wat mij betreft de hele lading. Als we dit uit het oog verliezen, wordt het menszijn van Jezus al snel verdrongen door zijn Godzijn, waardoor het in een bepaald opzicht absurde van de claims die Jezus doet over Zichzelf uit het zicht verdwijnt. Wie hier meer over wil lezen zie: Graafland, *Bijbels en daarom gereformeerd*, Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer 2001, 140-180.

Jezus ging nog verder. Daarover lezen we onder andere in Matheus 11. Hij noemt zich daar: de Zoon van God. Nu was dit op zich nog niet zo heel bijzonder. In het OT werden wel vaker mensen zo genoemd. Denk bijvoorbeeld aan de koningen. Trouwens, als je Jezus kent, word je in het NT ook zo genoemd: een zoon of dochter van God. Maar met Jezus was het toch ook wel weer net even anders. Hij zei niet dat Hij een Zoon van God was, maar de Zoon. Hij beweert dat Hij in een unieke verhouding leefde met God. 'Niemand dan de Vader weet wie de Zoon is en wie de Vader is, dat weet alleen de Zoon en iedereen aan wie de Zoon het wil openbaren (Mat.11:27).'

Jezus gaat zelfs zo ver dat Hij God, 'papa' noemt. Voor die tijd zou het nooit in de hoofden van mensen zijn opgekomen om zo over God te praten. Hij deed het wel. Als Hij tot de Heere bad, sprak Hij Hem aan als 'papa'. En dat was iets kenmerkends voor Hem. Toen Hij een jongen van twaalf was zei Hij al tegen zijn moeder toen ze naar Hem liep te zoeken: 'Je wist toch wel dat ik in het huis van Mijn Vader moest zijn?' En zijn laatste woorden aan het kruis waren: 'Vader, in Uw handen beveel ik Mijn geest.'

Wat Jezus hier zegt is niet minder dan: 'Wil je weten wie God is, de Schepper van de Hemel en de aarde, dan moet je bij mij zijn.' Inderdaad, dat is niet echt heel tolerant. Dat klinkt nogal hoekig in onze tijd. Net of Jezus de waarheid over God in pacht had. Ja, dat had Hij, zo zei Hij dat ook. 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven, niemand komt tot de Vader dan door Mij.'

Veel mensen sprokkelen in onze tijd hun eigen geloof bij elkaar. Een beetje van Mohammed en een beetje van Jezus; een beetje van de oosterse godsdiensten en natuurlijk ook een beetje van jezelf. Dit onder het mom van: alle godsdiensten hebben een deel van de waarheid en alles bij elkaar krijgen we een aardig plaatje van God. Dit klinkt aantrekkelijk, maar wat je er ook mee wilt, hoe je het ook wendt of keert, voor deze visie kun je je niet op de woorden van Jezus beroepen. Hij zegt: 'Ik ben de Zoon van God en alleen door Mij krijg je een betrouwbaar en waar beeld van God de Vader.' Wil je weten wie God is, kom luister dan naar Mij.

(3) Johannes 5:24-30: Jezus is de Redder en Rechter van alle mensen.

Met deze derde bewering ging Jezus nog een stapje verder. Hij ging in zijn preken en met zijn optreden namelijk niet alleen naast mensen staan, dat ook, maar ook boven hen. Tegenwoordig zou je Hem misschien wel autoritair noemen. Die timmermanszoon beweerde stellig: 'Iedereen doolt maar een beetje rond op aarde als een kip zonder kop, maar Ik ben

de goede herder en Ik weet de weg.' Of Hij zei: 'Iedereen zit verstrikt in de duistere machten van de zonden en de duivel, maar Ik niet, want Ik ben het licht van de wereld.' Op weer een ander moment zei Hij: 'Iedereen is even zondig voor God, maar Ik kan de zonden vergeven. Ik zal ze door te lijden en te sterven zelfs voor altijd uitwissen.'

Daarbij zei Hij ook nog eens (Johannes 5:27, 30) dat Hij alle mensen op de laatste dag van de geschiedenis zou oordelen. Als ze niet in Hem geloofden, zouden ze veroordeeld worden en gestraft, als ze wel in Hem geloofden vrijgesproken en uitgenodigd in Zijn heerlijkheid. Moet u zich even indenken wie dat zegt: een eenvoudige zoon van een timmerman. Hij is afkomstig uit Nazareth, een dorpje waar niemand ooit buiten Israël van had gehoord. Hij zegt: 'Ik ben de Redder en de Rechter van alle mensen en Hij meent het nog serieus ook.'

Wat Jezus hier beweert is een streep door de rekening van een ieder die denkt dat er meerdere wegen naar het eeuwige leven leiden. Dit mag dan een aantrekkelijke gedachte zijn, wie zou dat niet ontkennen. Maar voor deze wijze van denken kun je je niet op Jezus beroepen. Hij zei (Joh. 5:24): 'Die Mij hoort en gelooft Hem Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven.'

Ik begon de preek met de opmerking dat we er in het christelijk geloof maar vreemde opvattingen op na houden. Ja toch? Als iemand in onze tijd zou beweren wat Jezus zei; 'Ik ben de Messias, de unieke Zoon van God, de Redder en Rechter van de wereld,' dan zouden we zeggen: 'die man lijdt in het gunstigste geval aan hoogheidwaanzin, maar waarschijnlijk is Hij niet helemaal goed bij zijn hoofd, moet Hij zich eens na laten kijken.'

En toch, het vreemde aan Jezus is dat eigenlijk niemand ooit van Hem beweerd heeft dat Hij krankzinnig zou zijn. Integendeel zelfs: al in het evangelie zie je (Lukas 4:22 bijvoorbeeld) dat mensen zich verwonderen over zijn genaderijke woorden en over zijn vriendelijkheid en zachtmoedigheid. En waar je de naam van Jezus ook laat vallen (tot vandaag toe); Hij heeft bijna nergens een slechte naam.

Ook zijn er al in zijn tijd mensen die alles wat ze hebben, opgeven voor Hem en Hem gaan volgen. Dat doe je niet als je denkt dat er bij iemand een steekje loszit.

Sterker nog; door de eeuwen heen zijn er miljoenen mensen overtuigd door zijn woorden en zijn daden. Hebben mensen ervaren dat Jezus was wie Hij zei dat Hij was. Zijn mensen

overtuigd van het unieke van de persoon Jezus Christus. Dat het waar is wat Hij over zichzelf zei. Dat het absurd is, niet logisch en toch waar.

Ze zijn zich gaan verwonderen over die wonderlijke combinatie in Jezus. Met woorden zet Hij zichzelf in het centrum van de aandacht. Tegelijkertijd is er van egoïsme of trots in zijn doen en laten niets te merken. Hij zegt ronduit: 'Ik ben de belangrijkste mens in de geschiedenis' en vervolgens knoopt Hij een schort voor en wast Hij de voeten van de discipelen. 'Ik ben de Heer', zei Hij en vervolgens diende Hij als een slaaf de belangen van zijn ondergeschikten. Hij had eeuwig leven bij zijn Vader, maar nam zijn kruis op en stierf als de eerste de beste misdadiger aan het kruis.

C.S Lewis (1898-1963) schreef : 'De man over wie we hier praten was en is precies dat wat Hij zei, of een krankzinnige of erger. Mij lijkt het een duidelijke zaak dat Hij noch een krankzinnige noch een demon was; en dus, hoe vreemd of beangstigend of onwaarschijnlijk het ook mag klinken, moet ik tot het inzicht komen dat Hij God was en is.'³ Of je schuift Jezus opzij als een zot of erger, of je knielt in aanbidding voor Hem neer. Een tussenweg is er niet.

Waarom ik een Christen ben? Ik geloof dat wat Jezus over zichzelf beweerde waar is. Hoe vreemd het ook klonk en klinkt wat Hij zei; het is waar. Hij heeft mij door zijn Geest overtuigd. En meer en meer krijg ik Hem lief. Jezus Christus, de Messias, de unieke Zoon van God, de redder en Rechter van de wereld. Die man uit Nazareth, die zulke grote woorden over zichzelf sprak en tegelijk zich zo klein maakte voor mij.

Inderdaad, dat betekent dat ik geloof dat in de kern van de zaak andere godsdiensten of levensbeschouwingen het bij het verkeerde eind hebben. De Geest geeft ons de waarheid in pacht. Dat is het juiste woord. We hebben de waarheid in bruikleen gekregen. En juist in deze tijd doen we er goed aan deze gave van de Geest, waar Jezus met zijn lichaam en leven voor betaald heeft, niet te verkwanselen maar te koesteren in geloof, hoop en liefde.

Amen

³ C.S. Lewis, *Onversneden Christendom*, Uitgeverij Ten Have, Baarn 1993, 70.